

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 Iž 049359 24 Iž
Sarajevo, 16.09.2024. godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću apelacionog odijeljenja sastavljenom od sudija Dinke Bešlagić-Čovrk kao predsjednice vijeća, Vesne Trifunović i Hilme Vučinića kao članova vijeća, odlučujući o žalbi političke stranke Savez nezavisnih socijaldemokrata-SNSD-Milorad Dodik sa sjedištem u Banja Luci ul. Kralja Petra II Karađorđević broj 15 koju zastupa predsjednik Milorad Dodik, izjavljenoj protiv odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 05-1-07-5-1910/24 od 10.09.2024. godine o kršenju pravila ponašanja u izbornom periodu, na nejavnoj sjednici, održanoj 16.09.2024. godine, donio je

R J E Š E N J E

Žalba se usvaja, poništava odluka broj: 05-1-07-5-1910/24 od 10.09.2024. godine i predmat vraća Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine na ponovno provođenje postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Odlukom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj i datum navedeni u uvodu, utvrđeno je da je politička stranka Savez nezavisnih socijaldemokrata SNSD-Milorad Dodik odgovorna što je pristalica ove političke stranke Vlado Đajić putem društvene mreže Facebook na svom profilu vršio plaćeno javno oglašavanje u periodu od 13. juna do 15. juna 2024. godine i od 01. jula do 03. jula 2024. godine, odnosno prije službenog početka izborne kampanje, čime je prekršila pravila ponašanja u izbornom periodu iz člana 16.14. stav 3 Izbornog zakona BiH, pa joj se na osnovu člana 6.7 stav 2 tačka 1 i primjenom člana 19.9 stav 1 tačka 23 i stav 2 Izbornog zakona BiH izrekla novčana kazna u iznosu od 4.000,00 KM (četiri hiljade konvertibilnih maraka).

Protiv ove odluke žalbu je blagovremno izjavila politička stranka Savez nezavisnih socijaldemokrata SNSD-Milorad Dodik zbog nepravilno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava i povrede pravila postupka, sa prijedlogom da se žalba uvaži i osporena odluka poništi. Ukazuje da je odluka protivna odredbama člana 197 stav 2 Zakona o upravnom postupku BiH jer ne

sadrži razloge odlučivanja, niti su cijenjeni navodi žalioca iz izjašnjenja žalioca i dostavljeni dokazi. Smatra da oglašavanje nije imalo političku poruku, poziv za glasanje ili upoznavanje sa programom političke partije i na ovaj način onemogućeno je objavljivanje redovnih aktivnosti političkog subjekta i vršenje zakonom propisanih nadležnosti narodnim poslanicima i rukovodiocima javnih ustanova. Smatraju da je odlukom prekršeno pravo na slobodu izražavanja zagarantovano članom 10 EK. U konkretnom slučaju Vlado Đajić kao narodni poslanik upoznao je javnost o aktivnostima koje je preduzeo zajedno sa građanima na izgradnji vrtića „Kupusište“ i aktivnostima koje je kao direktor UKC preduzeo radi poboljšanja uslova pružanja zdravstvene zaštite. Odredba člana 16.14 stav 3 Izbornog zakona BiH odnosi se na plaćeno javnog oglašavanja koje se dovodi u vezu sa izbornom kampanjom, što ovdje nije slučaj.

U odgovoru na žalbu, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine predložila je da Sud žalbu odbije kao neosnovanu jer osporavana odluka zasnovana na utvrđenim činjenicama na koje navodi izjašnjenja žalioca nemaju uticaja. Za ponašanje protivno odredbi člana 16.14 stav 3 Izbornog zakona BiH nije predviđeno kumulativno ispunjavanje uslova da se radi i o izbornoj kampanji i o plaćenom javnom oglašavanju.

Žalba je osnovana.

Prema stanju u spisu proizlazi da je Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine dana 14.08.2024.godine primila inicijativu za pokretanje postupka po službenoj dužnosti Centra civilnih inicijativa (za Kolaliciju „Pod lupom“) da su u periodu od 13. juna do 15. juna 2024. godine i od 01. jula do 03. jula 2024. godine na FB i instagram profilu Vlade Đajića, nosioca liste za Skupštinu grada Banja Luke ispred SNSD-Milorad Dodik, sponzorisanе objave u periodu preuranjene izborne kampanje.

Centralna izborna komisija BiH prihvatila je inicijativu za postupanje po službenoj dužnosti, dostavila je na izjašnjenje političkoj stranci Savez nezavisnih socijaldemokrata i potom donijela predmetnu odluku o kršenju pravila ponašanja u izbornom periodu.

Cijeneći pravilnost i zakonitost pobijane odluke Centralne izborne komisije BiH, apelaciono vijeće je utvrdilo da je zasnovana na pogrešnoj primjeni relevantnih odredbi materijalnog prava, na što navodi žalbe osnovano ukazuju.

Naime, osnov za utvrđenje odgovornosti žalioca zasnovan je na ponašanju suprotnom člana 16.14. stav 3 Izbornog zakona BiH (Sl. glasnik BiH br. 23/01-24/24) sankcionisano prema člana 19.9. stav 1 tačka 23 i za ponašanje pristalice za koje po stavu 2 odgovara politički subjekt.

Utvrđujući odgovornost žalioca Centralna izborna komisija je cijenila odredbu

člana 1.1 a) tačka Izbornog zakona BiH koji definiše karakter i vrijeme odvijanja izborne kampanje, slijedom čega je utvrđeno da je predmetno oglašavanje u periodu od 13. juna do 15. juna 2024. godine i od 01. jula do 03. jula 2024. godine, preduzeto prije službenog početka izborne kampanje.

Nadalje Centralna izborna komisija BiH utvrdila je da je oglašavanje izvršeno na profilu društvene mreže Facebook od strane Vlade Đajića koji je na Opštim izborima održanim 2022. godine izabran za poslanika Narodne skupštine RS ispred Saveza nezavisnih socijaldemokrata-SNSD-Milorad Dodik i da je na predstojećim Lokalnim izborima 2024. godine ovjeren kao kandidat za odbornika u Skupštini Grada Banja Luke ispred istog političkog subjekta. Time je utvrđeno da je imenovani pristalica političkog subjekta Savez nezavisnih socijaldemokrata-SNSD-Milorad Dodik.

Centralna izborna komisija je nakon uvida u podatke AD Library Facebook utvrdila da je predmetne dvije objave sponzorisao Vlado Đajić i time je utvrđeno da se radi o plaćenom javnom oglašavanju.

Na osnovu iznesenih činjenica odgovornost žalioaca nije utvrđena zbog preuranjene izborne kampanje koja predstavlja postupanje protivno članu 7.1 Izbornog zakona, nego je utvrđeno postupanje protivno članu 16.14. stav 3 Izbornog zakona koje propisuje da je zabranjeno vođenje plaćene izborne kampanje putem elektronskih i printanih medija ili bilo kojeg oblika plaćenog javnog oglašavanja osim održavanja internih skupova organa i statutarnih tijela političkog subjekta, u periodu od dana raspisivanja izbora do službenog početka izborne kampanje.

Iz obrazloženja pobijane odluke jasno proizilazi da je osnov odgovornosti zasnovan na činjenici plaćenog javnog oglašavanja, pa ovako parcijalno tumačenjem zakonske odredbe nije u skladu sa svrhom propisivanja, što je dovelo do pogrešne primjene materijalnog prava. Ovo iz razloga jer citirana odredba propisuje zabranu vođenja plaćene izborne kampanje pa time i oblik plaćenog javnog oglašavanja po svom sadržaju mora imati karakter izborne kampanje.

Isto tumačenje proizilazi iz člana 7 stav 1 Pravilnika o medijskom predstavljanju i javnom oglašavanju političkih subjekta u izbornom periodu (Sl. glasnik BiH br. 31/24) koji propisuje da je u periodu od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje političkim subjektima zabranjeno vođenje kampanje, kao i plaćeno političko oglašavanje putem medija, on line medija, štampanih medija i društvene mreže ili bilo kojeg oblika javnog oglašavanja, osim plaćenog političkog oglašavanja o održavanju internih skupova i statutarnih organa političkih subjekata.

Dakle, prema odredbama zakona i podzakonskog akta plaćeno oglašavanje po

svom sadržaju mora imati karakter izborne kampanje ili političkog oglašavanja, da bi bio osnov za sankcionisanje. Navodi CIK iz odgovora na žalbu da za utvrđenje odgovornosti ne trebaju biti kumulativno ispunjena oba uslova, potvrđuju zaključak vijeća da je tužena pogrešno tumačila zakonsku i podzakonsku odredbu. Kao posljedica ovog propusta nije cijenjen sadržaj plaćene objave, pa se ne mogu cijeniti navodi žalbe koji ističu da objava nema karakter izborne kampanje. Nadalje, kod utvrđivanja visine novčane kazne kao otežavajuća okolnost cijenjene su dvije plaćene objave, a kako nije utvrđeno kojeg su sadržaja, to se ne može ispitati ni pravilnost odluke o visini novčane kazne.

Vijeće zapaža da je izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH objavljenim Sl. glasniku BiH 24/24 definisana preuranjena izborna kampanja u odredbi člana 7.1 koju od odredbe člana 16.14. stav 3 razlikuje samo činjenice da se radi o plaćenju kampanji. Dakle, obe odredbe imaju istu svrhu da zabrane upoznavanje javnosti sa programom i kandidatima prije zvaničnog početka izborne kampanje, a pitanje da li je to izvršeno sponzorisanom ili nesponzorisanom ne mijenja činjenicu da se u oba slučaja radi o preuranjenoj izbornoj kampanji. Sadržaj obe odredbe ne mijenja suštinu postupanja protivnog zakonu, pri čemu imaju isti cilj disciplinovanje političkih subjekata za isti oblik ponašanja.

Obzirom na navedeno, po ocjeni ovog vijeća, žalba je osnovana usljed čega je pobijanu odluku Centralne izborne komisije BiH poništena i primjenom odredbe člana 81 stav 2 Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 19/02 -74/10), predmet je vraćen na ponovno postupnje u cilju ocjene da li objava po sadržaju ima karakter izborne kampanje ili političkog oglašavanja. Utvrđenje ove činjenice potrebno je dovesti u vezu sa pravilnim zaključcima da je objavljivanje izvršeno u periodu kada je zabranjeno vršenje izborne kampanje, da je izvršeno plaćeno oglašavanje i od strane pristalice žalitelja, što je preduslov za donošenje pravilne i zakonite odluke.

**PREDSJEDNICA VIJEĆA
S U D I J A
Dinka Bešlić-Čovrk**